

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

1ο ΓΕΛ ΘΕΡΜΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΜΑΚΡΙΔΟΥ ΜΑΡΙΛΕΝΑ
ΚΟΥΛΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
ΔΙΑΚΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΚΟΥΤΖΙΑΜΠΑΣΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΚΟΥΚΜΗΣΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

2017

A5

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
Η ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ.....	2
ΗΧΗΤΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ.....	3
Η ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ.....	4
ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1950-60.....	5
ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1970-80.....	13
ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ- ΔΕΚΑΕΤΙΑ '90.....	21
ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΩΝ 00ς.....	22
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	23

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

❖ Εισαγωγή

Η παρακάτω εργασία έχει ως στόχο την ενημέρωση του αναγνώστη για την ιστορική εξέλιξη του ελληνικού κινηματογράφου. Περιλαμβάνει όλα τα στάδια από τα οποία πέρασε ο ελληνικός κινηματογράφος μέχρι να φθάσει στην τελική του μορφή . Προκειμένου να ολοκληρωθεί η εργασία τα μέλη της ομάδας, αποφάσισαν να κάνουν ένα powerpoint . Ο ελληνικός κινηματογράφος ξεκίνησε στις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα, με μικρό αριθμό ταινιών μέχρι το 1940 (35 κατά προσέγγιση). Η άνθηση του άρχισε μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, με 4-7 ταινίες το χρόνο μέχρι το 1950 και σταδιακά η παράγωγή αυξήθηκε μέχρι τις 60 ταινίες το 1960. Η χρυσή εποχή του ελληνικού κινηματογράφου ήταν από το 1960 μέχρι το 1973 φτάνοντας μέχρι τις 97 ταινίες το χρόνο (με μέσο όρο 80 ταινίες το χρόνο). Από το 1974 μέχρι σήμερα η παράγωγή κυμαίνεται σε πολύ μικρότερο επίπεδο από 10 ταινίες μέχρι 40 ταινίες το χρόνο.

❖ Η πρώτη περίοδος

Η ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου αρχίζει το 1906, αν και συχνά αναφέρεται ως έτος αρχής του το 1914. Το 1906 κινηματογραφείται μια μικρού μήκους ταινία των Ολυμπιακών αγώνων που διεξάχθηκαν τότε και επρόκειτο για ταινία γυρισμένη με απλά τεχνικά μέσα χωρίς όμως να λείπουν καλλιτεχνικά γνωρίσματα. Αυτή υπήρξε η πρώτη Ελληνική ταινία καθώς επίσης και η πρώτη ταινία με αθλητικό περιεχόμενο στο κόσμο. Προβλήθηκε για πρώτη φορά το Μάιο του 1906. Το (1907) έγινε μια ακόμη ταινία του είδους αυτού που παρουσίαζε τον εορτασμό της ελληνικής Εθνικής επετείου. Στα επόμενα τρία χρόνια, δεν σημειώνεται καμία άλλη ελληνική ταινία. Το 1911 ο Κώστας Μπαχατόρης, παρουσίασε στην οθόνη, το κωμειδύλλιο του Περισιάδη Γκόλφω, με πρωταγωνίστρια τη βεντέτα του θεάτρου της εποχής Ολυμπία Δαμάσκου, που γνώρισε στο θέατρο μεγάλη επιτυχία. Η ταινία διαρκούσε περίπου μία ώρα και δέκα λεπτά, και γυρίστηκε εξ ολοκλήρου σ' ένα φωτογραφικό στούντιο. Η ταινία είχε πολλά ελαττώματα και λάθη αλλά ο κόσμος την υποδέχθηκε

με ενθουσιασμό. Το 1912 ιδρύθηκε η πρώτη κινηματογραφική εταιρία, η Αθηνά Φιλμ και η πρώτη της ταινία ήταν ένα μικρό ντοκιμαντέρ γύρω από τη ζωή των νεαρών Ελλήνων πριγκίπων. Ύστερα γυρίστηκε μία άλλη ταινία «Η τύχη της Μαρούλας» που αποτελούσε την πρώτη ελληνική ταινία με αξιώσεις στοιχειώδους καλλιτεχνικού και τεχνικού επιπέδου. Το 1913, η ίδια εταιρία παρουσίασε μία σειρά μικρών κωμωδιών τύπου μπουρλέσκ, με πρωταγωνιστή το δημοφιλή κωμικό Δημητρακόπουλο. Το 1916 ιδρύθηκε μία δεύτερη κινηματογραφική εταιρία, η Άστυ Φιλμς, που τον ίδιο χρόνο παρουσίασε την κωμωδία με τίτλο «Η προίκα της Αννούλας». Ακολούθησαν τα χρόνια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, που σταμάτησαν μέχρι το 1920 την εξέλιξη του ελληνικού κινηματογράφου. Στην ίδια περίοδο έγιναν και τα πολεμικά ντοκιμαντέρ του Γιώργου Προκοπίου. Τα μικρά αυτά φιλμ αποτελούν και τα μόνα κινηματογραφικά ντοκουμέντα που έχουμε από το Μικρασιατικό Πόλεμο. Το 1921 ο Γαζιάδης παρουσίασε την ταινία «Ελληνικό θαύμα», όπου χρησιμοποίησε Ρώσους ηθοποιούς. Το 1924 γυρίστηκαν μερικές σύντομες ταινίες, στις οποίες πρωταγωνιστούσε ο κωμικός **Μιχαήλ Μιχαήλ**. Το 1927 η Νταγκ Φιλμς παρουσιάζει τη πρώτη ταινία της που ήταν το «Έρωσ και κύματα», που αποτέλεσε σταθμό για τον ελληνικό κινηματογράφο, ο οποίος έκτοτε πραγματοποίησε αλματώδη εξέλιξη.

❖ **Ηχητικός κινηματογράφος**

Το 1930 η Νταγκ Φιλμς παρουσίασε μια νέα σειρά από ταινίες, που τα σενάρια τους έγραψαν γνωστοί συγγραφείς και ο πρωταγωνιστές τους είχαν επιλεγεί από τους καλύτερους ηθοποιούς του Βασιλικού θεάτρου. Τότε όμως είχε παρέλθει η εποχή του βωβού κινηματογράφου και το κοινό υποδεχόταν με ενθουσιασμό τον ηχητικό κινηματογράφο. Μετά από λίγο χρονικό διάστημα διαλύθηκε, αδυνατώντας να προσαρμόσει τις εργαστηριακές της εγκαταστάσεις στις απαιτήσεις του ομιλούντος κινηματογράφου, που είχε πια καθιερωθεί. Την ίδια περίοδο στο μεταξύ ιδρύθηκαν άλλες πιο συγχρονισμένες εταιρίες όπως η Ηρώ Φιλμς, η Ακρόπολις Φιλμς και άλλες. Η δεύτερη παρουσίασε μία σειρά μικρές κωμωδίες με πρωταγωνιστή τον Κίμωνα Σπαθόπουλο, έναν πολύ καλό μιμητή του Σαρλώ. Τον ίδιο χρόνο (1930), γυρίστηκε το «Δάφνις και Χλόη», που θεωρείται η πρώτη ρεαλιστική ελληνική ταινία. Στην επομένη δεκαετία, αν και δημιουργήθηκαν αρκετές νέες εταιρίες, όπως η Τέλεγκαν, ο

Φοίβος κ.ά., ο Ελληνικός Κινηματογράφος περιορίστηκε αποκλειστικά στα μικρά ντοκιμαντέρ και τις ταινίες επικαίρων . Το 1939 παρουσιάζεται μια ικανοποιητική ελληνική ταινία στον τομέα του ομιλούντος, που γυρίστηκε από τον Φίνο. Ήταν το «Το τραγούδι του χωρισμού», με πρωταγωνιστή το Λάμπρο Κωνσταντάρα, τον Αλέκο Λειβαδίτη, τη Λίντα Μιράντα και την Ευτυχία Δανίκα . Η ταινία αυτή ήταν και το πρώτο ελληνικό έργο που γυρίστηκε με συγχρονισμένα μηχανήματα εικόνας και ήχου.

Ο κινηματογράφος, στην πρώτη εποχή του, πορεύεται με πανάρχαια, ακατάλληλα τεχνικά μέσα και κινείται σε περιορισμένα οικονομικά περιθώρια. Εκτός από αυτό, χρησιμοποιεί ηθοποιούς του θεάτρου, χωρίς καμιά ιδιαίτερη ειδικευση και εξοικείωση στον κινηματογραφικό φακό. Παρόλα αυτά, είναι αξιοσημείωτη η υποστήριξη του ελληνικού κοινού. Πρέπει να παρατηρηθεί ακόμη ότι αν και χρησιμοποίησε στην πρώτη εκείνη εποχή πολλά ελληνικά θέματα, δεν εμφάνισε ελληνικό χαρακτήρα, ούτε καμιά ξεχωριστή πρωτοτυπία. Η πρώτη ελληνική κινηματογραφική παραγωγή στο σύνολό της μιμείται τότε τα γαλλικά και τότε τα αμερικανικά πρότυπα. Η εξήγηση του φαινομένου αυτού δεν είναι δύσκολη αφού το κράτος της εποχής δε θεώρησε την έβδομη τέχνη άξια να ασχοληθεί σοβαρά. Η πρώτη περίοδος του ελληνικού κινηματογράφου, που καθορίζεται χρονολογικά από το 1906 ως το 1940, χαρακτηρίζεται από τη φιλότιμη αλλά σε χαμηλό επίπεδο δραστηριότητα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, την ανυπαρξία ειδικευμένων τεχνικών και καλλιτεχνών, την αδιαφορία του κράτους και την προχειρότητα των μηχανικών μέσων.

❖ Η μεταπολεμική περίοδος

Τα χρόνια του πολέμου και της κατοχής 1940-1944 δεν αφήνουν περιθώρια εξέλιξης στον ελληνικό κινηματογράφο, έδωσαν όμως το υλικό και τα θέματά τους στους σεναριογράφους και τους σκηνοθέτες του μεταπολέμου. Αξιοσημείωτη είναι η ίδρυση της Φίνος Φιλμς (1942) που κατόρθωσε να παρουσιάσει αξιόλογη δουλειά. Μετά την απελευθέρωση, η κινηματογραφική παραγωγή ανεβαίνει. Τα στούντιο διαθέτουν πια την αναγκαία έκταση και σύγχρονο εξοπλισμό καθώς και ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό. Οι εταιρίες παραγωγής γίνονται συνεχώς περισσότερες. Τη Φίνος

Φιλμς, που εμφανίστηκε πρώτη, καθώς και τις Ανζερβός, Νοβάκ ακολουθούν οι εταιρίες Παρθενών, Μεσόγειος, Κώστας Καραγιάννης, Αφοί Καρατζόπουλοι, Χρ.Σπέντζος , κ.ά. Οι προσπάθειες των εταιριών υπήρξαν φιλότιμες, χωρίς εν τούτοις να κατορθώσουν να ξεπεράσουν τα όρια της εμπορικής σκοπιμότητας. Αξίζει να σημειωθεί επίσης ότι ατυχής κατάληξη είχαν πολλές ταινίες του ελληνικού κινηματογράφου καθώς δεν προβλήθηκαν ποτέ.

❖ Δεκαετία 1950-60

Ο Ελληνικός κινηματογράφος αυτήν την εποχή ευδοκμεί. Νέοι ηθοποιοί καταπληκτικοί σκηνοθέτες και μουσικοσυνθέτες κάνουν την εμφάνιση τους. Νέα είδη ταινιών έχουν απήχηση στο ελληνικό κοινό. Ενώ ηθοποιοί και ταινίες της εποχής αυτής, μένουν χαραγμένοι στις καρδιές μας και καταφέρνουν να μας διασκεδάζουν ακόμη και σήμερα. Στη δεκαετία του 1950, ο ευρωπαϊκός τεχνικός εξοπλισμός αρχίζει δειλά να εμφανίζεται στα ελληνικά «στούντιο» κατά κύριο λόγο, με φροντίδα του Φίνου, που πρώτος έφερε, το 1953, μηχανήμα οπτικής εγγραφής του ήχου. Για αρκετό καιρό, όμως ακόμη, χρησιμοποιούνται αυτοσχέδια μηχανήματα κατασκευασμένα από Έλληνες τεχνικούς. Αρχικά τα λεγόμενα «στούντιο» είναι μεγάλες αποθήκες, κάποιο φουαγιέ θεάτρου ή και κάποιος χώρος γηπέδου αλλά στο τέλος της δεκαετίας αρχίζουν να χτίζονται ειδικά κτίρια για κινηματογραφική χρήση. Έτσι, χτίζεται το στούντιο της «Ανζερβος» που είχε τεχνικό εξοπλισμό αξιοσημείωτο και ικανοποιητικό για μια άρτια κινηματογραφική εργασία, το στούντιο «Άλφα», το στούντιο «Φάρος» που λειτούργησε με μηχανήματα ελληνικής κατασκευής και το στούντιο της «Φίνος Φιλμ», στα Σπάτα, το καλύτερα εξοπλισμένο ελληνικό στούντιο. Δεν πρόφτασε, όμως να λειτουργήσει κανονικά, με την κινηματογραφική κρίση που εκδηλώθηκε σε λίγο. Η δεκαετία του '60 είναι η δεκαετία της ακμής του ελληνικού κινηματογράφου λόγω της πληθώρας των ταινιών που παράγονται (τριπλάσια παραγωγή σε σχέση με του '50), των βραβείσεων και των αριθμητικών συγκρίσεων με διεθνείς παραγωγές για αυτό και ονομάστηκε “ Η Χρυσή Εποχή του Ελληνικού Κινηματογράφου”. Την εποχή αυτή η παραγωγή μεγεθύνεται και αγγίζει τις χίλιες ταινίες αναδεικνύοντας τους Έλληνες ως τους πλέον κινηματογραφόφιλους θεατές του κόσμου ως προς την σχέση αριθμού εισιτηρίων και πληθυσμού.

❖ Τα είδη και τα χαρακτηριστικά τους

Κωμωδία- Φαρσοκωμωδία: έργο που έχει σαν στόχο την διασκέδαση του θεατή και πρόκληση του γέλιου μέσω κάποιου χιουμοριστικού θέματος, χαρακτηρίζεται από ελαφρότητα και συνήθως χοντρά αστεία. Αντιπροσωπευτικές ταινίες:

«Τα κίτρινα γάντια»(1960),

«Της κακομοίρας» (1963),

«Η χαρτοπαίκτρα» (1964),

«Τζένη Τζένη» (1965).

Μιούζικαλ ή μουσική κομεντί : με την εισαγωγή της έγχρωμης εικόνας, έχουμε τα πρώτα ελληνικά μιούζικαλ. Πρόκειται για ένα είδος στην πλοκή του οποίου ενσωματώνονται μουσικοχορευτικά κομμάτια. Αυτό έδωσε την ευκαιρία να παίρνουν μέρος στις ταινίες διάσημοι μουσικοί και τραγουδιστές και να αναπτυχθεί η λαϊκή μουσική της εποχής. Αντιπροσωπευτικές ταινίες:

«Η Αλίκη στο ναυτικό»,

«Χτυποκάρδια στα θρανία»(1963),

«Ραντεβού στον αέρα» (1966),

Δράματα-Κοινωνικά: ταινίες που ασχολούνται με την ενημέρωση και την παρουσίαση ενός κοινωνικού θέματος. Αντιπροσωπευτικές ταινίες:

«Μανταλένα»(1960),

«Τα κόκκινα φανάρια»(1963).

Αστυνομικές: ταινίες με αστυνομική υπόθεση – μυστηρίου. Αντιπροσωπευτικές ταινίες:

«Έγκλημα στο Κωλονάκι» (1959).

Πολεμικές-Ιστορικές περιπέτειες: ταινίες δράσης με φόντο τον πόλεμο.
Αντιπροσωπευτικές ταινίες:

«Το χόμα βάφτηκε κόκκινο» (1965).

Όπως ήταν φυσικό η κωμωδία ήταν από τα πιο αγαπητά είδη διότι ο κόσμος είχε ανάγκη την διασκέδαση και όχι τον προβληματισμό. Έτσι η πορεία του δράματος έφθινε. Άλλος ένας χαρακτηριστικός σταθμός για την εποχή αυτή είναι η μετάβαση από τον ασπρόμαυρο στον έγχρωμο κινηματογράφο, η πρώτη (χρονολογικά) έγχρωμη ελληνική ταινία είναι οι "Πρωτεύουσιάνικες περιπέτειες" (1956) σε σενάριο Ηλία Λυμπερόπουλου και σκηνοθεσία Γιάννη Πετροπουλάκη.

❖ **Επιτυχημένες-αντιπροσωπευτικές ταινίες του ελληνικού κινηματογράφου τη δεκαετία '50-'60:**

- «Η Αστέρω» «Στέλλα» (1955)
- «Τα κόκκινα φανάρια» (1963)
- «Της κακομοίρας» (1963)
- «Η χαρτοπαίχτρα» (1964)
- «Ραντεβού στον αέρα» (1966)
- «Γοργόνες και μάγες» (1968)
- «Η Αλίκη στο ναυτικό»
- «Το πιο λαμπρό αστέρι» (1967)
- «Η Λίζα και η άλλη» (1961)
- «Χτυποκάρδια στα θρανία» (1963)
- «Η σοφερίνα» (1964)
- «Η αρχόντισσα και ο αλήτης» (1968)
- «Η νεραίδα και το παλικάρι» (1969)
- «Η Μαρία της σιωπής» (1972)
- «Αχ αυτή η γυναίκα μου» (1967)

- «Ο τρελός τα' χει 400» (1968)
- «Ο στρίγκλος που έγινε αρνάκι»

❖ Μερικοί ηθοποιοί που ξεχώρισαν

Είναι η εποχή που αναδεικνύονται ινδάλματα, όπως

- Αλίκη Βουγιουκλάκη,

- Τζένη Καρέζη,

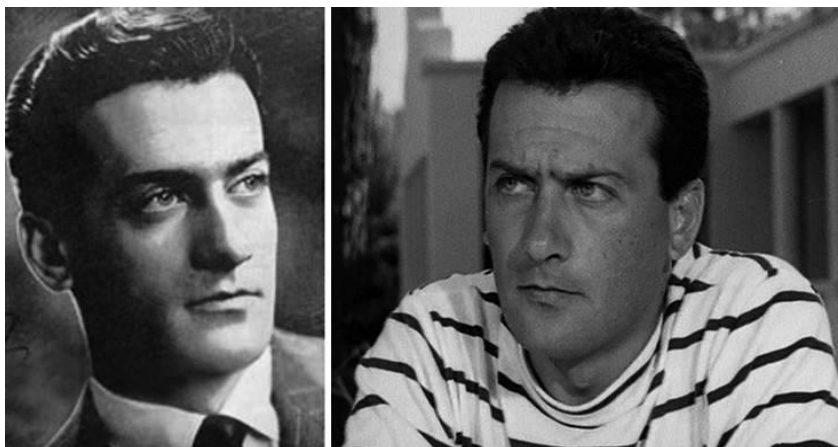
- Ανδρέας Μπάρκουλης,

- Δημήτρης Παπαμιχαήλ,

- Αλέκος Αλεξανδράκης,

- Νίκος Κούρκουλος,

- Ζωή Λάσκαρη

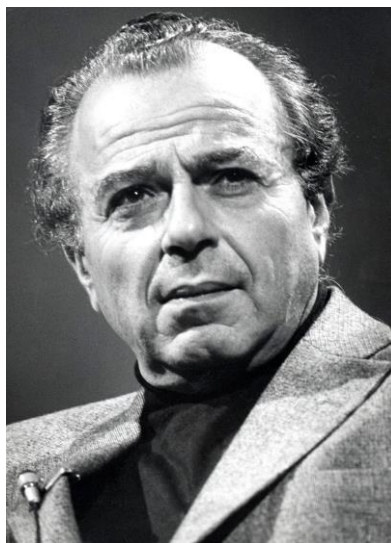
Μερικά από τα ονόματα που γνώρισαν μεγάλες επιτυχίες την περίοδο εκείνη.

- Ο Βασίλης Αυλωνίτης 1904-1970 πρώτη του μεγάλη επιτυχία «Λατέρνα Φτώχεια Και Φιλότιμο (1950)».
- Σπεράντζα Βρανά 1928-2009 πρώτη της μεγάλη επιτυχία «Έλα Στο Θείο (1950)».
- Τζένη Καρέζη 1933-1992 πρώτη της μεγάλη επιτυχία «Η Ωραία Ελένη (1954)».
- Ρένα Βλαχοπούλου 1923-2004 πρώτη της μεγάλη επιτυχία το μιούζικαλ «Μερικοί Το Προτιμούν Κρύο (1962)».

- Ντίνος Ηλιόπουλος 1913-2001 πρώτη του μεγάλη επιτυχία «Δράκος» του Νίκου Κούνδουρου (1956).
- Ορέστης Μακρής 1899-1975 πρώτη του μεγάλη επιτυχία «Ο Μεθύστακας» (1950).
- Ανδρέας Μπάρκουλης 1936 Πειραιάς πρώτη του μεγάλη επιτυχία «Τρία Παιδιά Βολιώτικα» (1957).
- Αλίκη Βουγιουκλάκη (1934 -1996) πρώτη της μεγάλη επιτυχία «Το Ποντικάκι» (1954) αλλά και το «Μανταλένα» (1960).

❖ Μεγάλοι σκηνοθέτες της εποχής

Ο **Μιχάλης Κακογιάννης** το 1947, ξεκίνησε την καριέρα του στο Θέατρο της Αγγλίας ως ηθοποιός, γρήγορα όμως τον κέρδισε η σκηνοθεσία και το 1951 ήρθε στην Ελλάδα. Το 1954, με την κινηματογραφική ταινία «Κυριακάτικο ξύπνημα», έκανε την αρχή της διεθνούς σκηνοθετικής του καριέρας. Ο Γιάννης Δαλιανίδης γεννήθηκε στις 31 Δεκεμβρίου του 1923. Από το 1958 άρχισε να γράφει σενάρια για κινηματογραφικές ταινίες. Το πρώτο του σενάριο ήταν για την ταινία «Το Τρελοκόριτσο»

Ο Γιώργος Τζαβέλλας, ένας πρωτοπόρος σκηνοθέτης, γύρισε την «Κάλπικη Λίρα», ταινία αποτελούμενη από τέσσερα σκετς. Το σπονδυλωτό αυτό κινηματογραφικό είδος είναι κάτι καινούριο και όχι πολύ αρεστό στο ελληνικό κοινό. Και όμως η «Κάλπικη λίρα» όπου παίχτηκε σημείωσε καταπληκτική επιτυχία.

❖ Επιτυχημένοι μουσικοσυνθέτες

Μάνος Χατζηδάκης: Το 1961 του απονέμεται το βραβείο Όσκαρ για το τραγούδι «Τα παιδιά του Πειραιά» από την ταινία "Ποτέ την Κυριακή".

Χρήστος Μουραμπάς: πρώτη του μουσική επιμέλεια στην ταινία «Το Κορίτσι με τα Παραμύθια» το 1956.

Σταύρος Ξαρχάκος: Πρώτη του μεγάλη επιτυχία είναι η μουσική που έγραψε το 1963 για την κινηματογραφική ταινία του Βασίλη Γεωργιάδη «Κόκκινα Φανάρια»

❖ Εταιρίες Παραγωγής

Φίνος Φιλμ: είναι πλέον γνωστή εταιρεία παραγωγής ελληνικών ταινιών. Ιδρύθηκε το 1942 από τον Φιλοποίμενα Φίνο και λειτούργησε αδιάκοπα μέχρι το θάνατο του ιδρυτή της το 1977.

Καραγιάννης – Καρατζόπουλος: η οποία δημιούργησε συνολικά 118 ταινίες. Ήταν η γνωστότερη εταιρία παραγωγής ταινιών μετά την Φίνος Φιλμ.

❖ Δεκαετία 1970-80

❖ Βασικές Διαφορές Μεταξύ Παλαιού και Νέου Ελληνικού Κινηματογράφου

Οι βασικές διαφορές που παρουσιάζονται στον Νέο Ελληνικό Κινηματογράφο σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο και τον Παλιό Ελληνικό Κινηματογράφο εστιάζονται

- α. στον τρόπο παραγωγής των ταινιών
- β. στη γλώσσα
- γ. στο κοινό που παρακολουθεί τις ταινίες
- δ. στα θέματα και στα είδη που επιλέγουν οι σκηνοθέτες.

❖ Θέματα και Είδη

Ο ΠΕΚ παρουσίασε μια αισθητική ομοιογένεια, μια τυποποίηση και μια μορφική στασιμότητα. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Ν. Κολοβός, μεταξύ των ταινιών του Α.Σακελλάριου και του Ν.Τσιφόρου δύσκολα μπορούσε ο θεατής να διακρίνει κάποιες διαφορές. Τα θέματα σχετίζονταν με την ελληνική καθημερινή πραγματικότητα αλλά επαναλαμβάνονταν χωρίς αισθητικές διαφοροποιήσεις. Μεταξύ των ταινιών με εμπορική επιτυχία και απήχηση στο κοινό περιλαμβάνονταν μερικά φιλικά κείμενα που παρουσίασαν διαφοροποιήσεις από τα τυποποιημένα και καθιερωμένα έργα. Στις ταινίες αυτές καταγράφηκε η διάθεση για αλλαγή, η αντιστροφή ή η παράκαμψη ορισμένων παγιωμένων κλισέ, η αμφιθυμία, η ανατροπή του αίσιου τέλους και η ρεαλιστική εικαστική οργάνωση του κάδρου. Στη δεκαετία 1970-80, παρατηρείται η εγκατάλειψη των θεμάτων του ΠΕΚ (φαρσοκωμωδίες, μελοδράματα, ταινίες εποχής, και Μιούζικαλ) και τα θέματα σχετίζονταν με τους φόβους, τις ανησυχίες και τις αναζητήσεις του ατόμου. Επίσης, πολλές ταινίες άντλησαν τα θέματά τους από τον ιστορικό, φιλοσοφικό και κοινωνικό προβληματισμό.

❖ Συμπεράσματα

Στον κινηματογράφο, τη δεκαετία του 1970 η μυθοπλασία συνάντησε την ιστορία προκειμένου να παρουσιαστεί το αποθαρρυντικό πορτραίτο της ελληνικής κοινωνίας μετά τον εμφύλιο και την χούντα. Οι πολιτικές αναταραχές και οι οικονομικές μεταπτώσεις επέφεραν την αστικοποίηση και την ερήμωση της υπαίθρου, αφού η στασιμότητα της αγροτικής οικονομίας οδήγησε πολλούς- άντρες κυρίως της εργατικής τάξης- να μεταναστεύσουν σε μεγάλα αστικά κέντρα και στο εξωτερικό. Οι διαφορές μεταξύ του ΠΕΚ και του ΝΕΚ διαγράφονται έντονα αυτή την περίοδο. Για τους δημιουργούς της εποχής, η κινηματογραφική τέχνη δεν ήταν πλέον ένα μέσο πλουτισμού αλλά ανάγκη έκφρασης και προβληματισμού. Ανάμεσα στους σκηνοθέτες που ξεχώρισαν ήταν και ο Θ. Αγγελόπουλος, ο οποίος έδειξε έναν νέο κινηματογράφο, όπου τα γεγονότα, με τη βοήθεια των νέων τεχνολογικών μέσων, μπορούν να θεαθούν με πολλούς τρόπους, γιατί σημασία έχει ο τρόπος προσέγγισής τους, η αφηγηματική γλώσσα και η ματιά του σκηνοθέτη. Θα κλείσουμε με ένα σχόλιο για την ταινία «Αναπαράσταση» που θα μπορούσε όμως μέσα στις λέξεις του να συνοψίσει το πώς πρέπει να λειτουργεί ο κάθε σκηνοθέτης. «...Η ταινία διηγείται,

(...) αυτό που πρέπει να διηγηθεί: πως υπάρχει μια Ελλάδα που ζει χάρη στην αιμορραγία της μετανάστευσης, και πως αυτό δεν ενδιαφέρει πραγματικά κανένα- ούτε ανακριτή, ούτε δημοσιογράφο. Ενδιαφέρει, όμως τον κινηματογραφιστή, ο οποίος επέλεξε να είναι εκεί, αλλά ούτε αυτός έχει κάποια εξήγηση να δώσει, το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να καταθέσει τη μαρτυρία της απόγνωσης και της οργής του.»

❖ Αντιπροσωπευτικές ταινίες της εποχής

- «Ο άνθρωπος που γύρισε απ'τη ζέστη» (1972) Λάμπρος Κωνσταντάρας
- «Της ζήλιας τα καμώματα» (1971) Λάμπρος Κωνσταντάρας
- «Τι 30 , τι 40 , τι 50 ; » (1972) Λάμπρος Κωνσταντάρας
- «Παπαφλέσας» (1971) Δημήτρης Παπαμιχαήλ
- «Αγάπη μου παλιόγρια» (1972) Κώστας Βουτσάς
- «Ο αισιόδοξος» (1973) Κώστας Βουτσάς
- «Τον αράπη κι αν τον πλένεις το σαπούνι σου χαλάς» (1973) Κώστας Βουτσάς
- «Σ 'αγαπώ» (1971) Αλίκη Βουγιουκλάκη
- «Μία τρελή τρελή σαραντάρα» (1970) Ρένα Βλαχοπούλου
- «Μία ελληνίδα στο χαρέμι» (1970) Ρένα Βλαχοπούλου
- «Ζητείται επειγόντως γαμπρός» (1971) Ρένα Βλαχοπούλου
- «Εραστές του ονείρου» (1974) Ζωή Λάσκαρη
- «Θέμα συνειδήσεως» (1973) Νίκος Κούρκουλος

❖ Το έπος της βιντεοκασέτας

Αρχές της δεκαετίας του '80 και η Ελλάδα βαριέται. Μέχρι τη στιγμή που μπαίνει στο σπίτι ένα παράξενο μαύρο κουτί. Το λένε βίντεο και θεωρείται μεγάλη υπόθεση να κατέχεις ένα. Αυτό που θα ακολουθούσε ήταν έξω από κάθε φαντασία και πέρα από κάθε περιγραφή.

❖ Οι απαρχές

Τη δεκαετία του '80 οι κινηματογραφικές αίθουσες ήταν άδειες, η τηλεόραση δεν είχε τίποτα αξιόλογο και έκλεινε νωρίς, το βίντεο γινόταν μόδα, ανέβαινε ως αξία, πίστευες πως σου είναι απαραίτητο. Τα βιντεοκλάμπ ξεφύτρωναν παντού, ήταν τέτοια η ζήτηση που ακόμα και μίνι μάρκετ ή καταστήματα ηλεκτρικών ειδών δημιουργούσαν τμήματα βιντεοκασέτας. Οι αμερικάνικες ταινίες κάθε είδους ήταν περιζήτητες. Τότε προέκυψε η ανάγκη για διασκέδαση που να μιλά τη γλώσσα του λαού. Οι πρώτοι που έσπευσαν να την καλύψουν ήταν τα ιερά τέρατα της παλαιάς κινηματογραφικής δόξας που βρισκόταν στο σπίτι τους νοσταλγώντας τις παλιές καλές μέρες. Αντιγράφοντας τους αμερικανούς ομολόγους τους σκέφτηκαν πως ίσως δεν ήταν άσχημη κάποια νεανική φαρσοκωμωδία από αυτές που έσκιζαν διεθνώς. Όταν προβλήθηκε στις αίθουσες το «Βασικά καλησπέρα σας», με ήρωα έναν ραδιοπειρατή με διχτυωτή μπλούζα, κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει τη συνέχεια. Ήταν όμως συνταρακτική. Οι πρώτες ταινίες κοινωνικού προβληματισμού, είχαν γεννηθεί. Ενδεικτικά αξίζει κανείς να αναφέρει «Τα Τσακάλια», γύρω από τη μάστιγα των ναρκωτικών, το «Θύρα 7», σχόλιο πάνω στο δαιδαλώδες πρόβλημα του Χουλιγκανισμού, τις «Φυλακές Αηλιίκων» για τη νεανική παραβατικότητα, αλλά και ταινίες όπως το «Ρόδα Τσάντα και Κοπάνα», γιατί και η κωμωδία είναι απαραίτητη.

❖ Η παρακμή

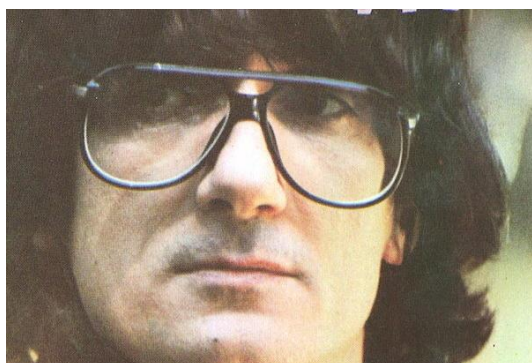
Λίγο πριν η εποχή αυτή τελειώσει, νέο αίμα εισέβαλε στον πλανήτη της βιντεοκασέτας, που έμελλε να τη συνοδεύσει μέχρι τέλους. Το κοινό είχε αρχίσει να κουράζεται ενώ έγινε πραγματικότητα η ιδιωτική τηλεόραση που έφερε επανάσταση στα ελληνικά ήθη και έθιμα. Η θεματολογία κατακυλούσε προς την αθλιότητα, αναγκάζοντας ακόμη και τον αδιαφιλονίκητο βασιλιά Στάθη Ψάλτη να ξεπέσει. Ήταν η εποχή του Ταμτάκου, του Τσάκωνα, της Νατάσας Γερασιμίδου, του Σωτήρη Τσεβελέκου και της Χριστίνα Πάπα. Ταινίες που ξεχώρισαν: «Ο Ταμτάκος στο Ναυτικό», «Ο τελευταίος γυφτοκράτορας», «Η Μεγάλη Απόφραξη», «Η Γκολάρα του Βαμβακούλα», «Ροκάκιας την Ημέρα, το Βράδυ Καμαριέρα».

❖ Χαρακτηριστικές ταινίες

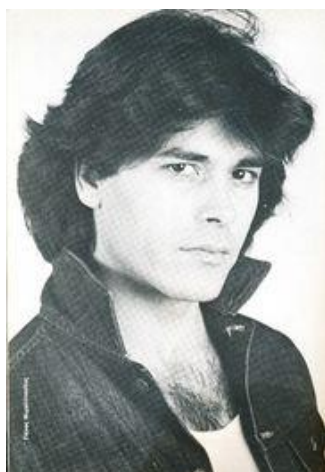
- Φυλακές Ανηλίκων
- Βασικά Καλησπέρα σας
- Θύρα 7
- Τα Τσακάλια
- Ρόδα, Τσάντα και Κοπάνα
- Έλα να Αγαπηθούμε Ντάρλινγκ
- Η Γυνακάρρα με τα Πράσινα
- το Βράδυ Καμαριέρα

❖ Οι Μάγκες του Κατήφορου

- Στάθης Ψάλτης

- Πάνος Μιχαλόπουλος

- Σταμάτης Γαρδέλης

- Μιχάλης Μόσιος

- Νίκος Παπαναστασίου

- Στηβ Ντούζος

- Σωτήρης Τσεβελέκος

❖ Κορίτσια που Έκλεψαν Καρδιές

- Καίτη Φίνου

- Ελένη Φιλίνη

- Σοφία Αλιμπέρτη

- Έφη Πίκουλα

- Τέτα Ντούζου

- Βίνα Ασίκη

Το γενικό κλίμα του σύγχρονου ελληνικού κινηματογράφου ,από μυθοπλαστική και αφηγηματική άποψη, έχει πλέον βελτιωθεί σε σύγκριση με παλαιότερες εποχές ,γιατί έχουν ατονήσει ορισμένες αγκυλώσεις και εμμονές σε θεματικό-αισθητικές επιλογές που βάραιναν για πολλά χρόνια το Νέο ελληνικό κινηματογράφο. Δεν υπάρχει σήμερα προσήλωση σε δόγματα και θεωρητικά η ιδεολογικά σχήματα (προοδευτικά η συντηρητικά).Ο λαϊκισμός ,δογματικός και δοξαστικός αριστερός λόγος. Έχει υποχωρήσει αισθητά και ο αντίποδας της παραπάνω άποψης ,δηλαδή τα κενά

φορμαλιστικά παιχνίδια και ο υπέρ-πρωτοποριακός αφηρημένος ποιητικός κινηματογράφος (αναφερόμαστε στην άποψη η τέχνη για την τέχνη)

❖ Σύγχρονος Ελληνικός Κινηματογράφος: Δεκαετία του '90

Παρακολουθώντας τις εξελίξεις από την άκρη της πόλης. Η γενικότερη κινηματογραφική ανομβρία της δεκαετίας του '80 δείχνει έντονα τα σημάδια της και στην επομένη δεκαετία ερχομός της ιδιωτικής τηλεόρασης θα απορροφήσει μεγάλο μέρος των ατόμων που εργάζονται στον χώρο καθώς και θα μονοπωλήσει το ενδιαφέρον του κοινού με την πλειάδα των προγραμμάτων και των τηλεοπτικών σειρών που εισάγει. Η εγχώρια παραγωγή κάνει ωστόσο τα πρώτα συστηματικά ανοίγματά της στην Ευρώπη και στη διεθνή συμπαραγωγή, ενώ εμφανίζεται ολοένα και ισχυρότερος ο θεσμός του ιδιώτη παραγωγού. Στα τέλη της δεκαετίας του 90' και μετά από μια χρονική περίοδο «κινηματογραφικής κάμψης» η Ελληνική παραγωγή επαναφέρει τους σινεφίλ στις κινηματογραφικές αίθουσες. Ο Ελληνικός κινηματογράφος ενσωματώνει μοντέρνες φόρμες σκηνοθεσίας.

❖ Ειδή ελληνικών ταινιών του '90

Οι ελληνικές ταινίες προβάλλονται σε φεστιβάλ όλου του κόσμου, με την πλειονότητα τους ωστόσο να είναι μικρά φεστιβάλ. Ασφαλώς φωτεινή εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση του Θόδωρου Αγγελόπουλου, οι ταινίες του οποίου διαγωνίζονται και βραβεύονται στα μεγάλα φεστιβάλ με κορυφαία βράβευση τον Χρυσό Φοίνικα στο φεστιβάλ των Κανών για την ταινία «Μια Αιωνιότητα και μια Μέρα» (1998). Εξίσου σημαντικές ταινίες του: «Το Μετέωρο βήμα του Πελαργού» (1991) χωρίς να διευκρινίζει την πόλη όπου τοποθετείται η ταινία, φτιάχνει ένα έργο-μεταίχμιο πάνω στην απελπισία του τέλους του αιώνα και τη διασταύρωση δύο όμορων πολιτισμών, θεματολογία που απασχόλησε ιδιαίτερα τον Ελληνικό Κινηματογράφο λόγω της εισροής μεταναστευτικών πληθυσμών και των κοινωνικών αντιγνώμων που επέφεραν. Μια άλλη ταινία του σκηνοθέτη ήταν «Το βλέμμα του Οδυσσέα» το οποίο είχε μια τεράστια εισπρακτική πορεία σε όλον τον κόσμο και ήταν η πρώτη φορά που ο Αγγελόπουλος συνεργάστηκε με αμερικάνους παραγωγούς.

Ο Παντελής Βούλγαρης σημαδεύει επίσης αυτήν την δεκαετία με την ανθρωποκεντρική σπονδυλωτή ταινία του «Όλα είναι δρόμος» του 1998. Άλλες αξιόλογες προσπάθειες αυτής της δεκαετίας είναι το «Από την άκρη της πόλης» του Κων/νου Γιάνναρη που παρουσιάζει μια παρέα Ρωσσοπόντιων που έρχονται στην Ελλάδα για μια καλύτερη ζωή και καταλήγουν αντ' αυτού στο περιθώριο. Ο Γιάνναρης θέτει διαχωριστικές γραμμές ακόμη και στα άτομα που ανήκουν στην ίδια κοινότητα. Η ταινία που προβλήθηκε το 1998, απέκτησε θετικές κριτικές, ενώ συμμετείχε και στο επίσημο διαγωνιστικό τμήμα του Φεστιβάλ Βερολίνου. Τέλος ο μικρός πρωταγωνιστής της ταινίας της Πέννυς Παναγιωτοπούλου «Δύσκολοι αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου», Γιώργος Καραγιάννης, απέσπασε το πρώτο βραβείο ερμηνείας στο Φεστιβάλ του Λοκάρνο. Η κρατική επιχορήγηση και γενικότερα η εμπιστοσύνη προς τους νεότερους σκηνοθέτες παραμένει ένα μεγάλο αγκάθι για τον Ελληνικό Κινηματογράφο.

❖ Δεκαετία των 00's

Μετά το 2000, η παραγωγή ταινιών αρχίζει σχετικά να σταθεροποιείται και να φτάνει περίπου τις 20 ταινίες το χρόνο. Αρχίζει σταδιακά υπάρχει μια άνοδος στην ποιότητα της παράγωγης, με ταινίες που δημιουργούν μια κάποια αίσθηση τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Παρότι δεν μπορούμε ακόμα να μιλάμε για Ελληνικό Κινηματογράφο με σταθερή ανοδική πορεία και σοβαρή, αδιάσπαστη εγχώρια παραγωγή, ταινίες όπως η «Πολίτικη κουζίνα» του Τάσσου Μπουλμέτη, οι «Νύφες» του Παντελή Βούλγαρη, ο «Βασιλιάς» του Νίκου Γραμματικού, το «Σπιρτόκουτο» του Γιάννη Οικονομίδη, η «Ιστορία 52» του Αλέξη Αλέξiou , «Η διαγραφή» του Θάνου Ανεστόπουλου κ.α. αποδεικνύουν την ύπαρξη ενός δυναμικού δημιουργικού ρεύματος και ενός ελληνικού κινηματογράφου που απαιτεί να αποκτήσει χαρακτήρα και κύρος. Βέβαια εδώ να προσθέσουμε πως οι περισσότερες από τις ταινίες αυτής της δεκαετίας ξεφεύγουν από τις κλασικές «νόρμες» του νέου Ελληνικού Κινηματογράφου, δημιουργώντας έναν νέο, νέο ελληνικό κινηματογράφο, πιο παγκοσμιοποιημένο, με διαφορετικά άγχη και αγωνίες, αλλά εξίσου ποιοτικό. Παρότι τα προβλήματα παραμένουν τα ίδια, η νέα γενιά δημιουργών επιμένει σε πείσμα των συνθηκών να δημιουργεί έργα υψηλού επιπέδου.

Πέρσι , έγινε μια μεθοδευμένη κίνηση-αντίδραση στον κρατικό μηχανισμό με την δημιουργία της ομάδας «Κινηματογραφιστές στην Ομίχλη». Αποτελούμενη από μια πλειάδα σκηνοθετών, σεναριογράφων και ατόμων που δουλεύουν στο χώρο του κινηματογράφου, έχει σαν στόχο την εναντίωση στη κυβερνητική πολιτική καθώς και την αύξηση της χρηματοδότησης που δίνεται ετησίως από το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου για την παραγωγή ταινιών. Σε αυτό το πνεύμα οι «Κινηματογραφιστές στην Ομίχλη» προχώρησαν στο μπουκοτάζ του φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Η διεθνής επιτυχία των ταινιών «Κυνόδοντας» του Γιώργου Λάνθιμου με τη βράβευση στο φεστιβάλ των Καννών, της «Στέλλας» του Πάνου Κούτρα στο φεστιβάλ του Βερολίνου και της «Ακαδημία Πλάτωνος» του Φίλιππου Τσίτσου στο φεστιβάλ του Λοκάρνο, επανέφερε το ενδιαφέρον του κοινού στο σοβαρό εγχώριο κινηματογράφο και αναμένεται να παίξει κάποιο ρόλο στις μετέπειτα εξελίξεις. Όπως και να έχει, μπαίνοντας πλέον στην επόμενη δεκαετία φαίνεται αναγκαία πια, μια ριζική αλλαγή στο πως έχουν τα πράγματα καθώς το μέλλον του ελληνικού κινηματογράφου ακόμα φαντάζει ασαφές.

❖ Βιβλιογραφία

- el.wikipedia.org
- www.CinemaInfo.gr
- www.veggos.gr
- www.retromaniax.gr
- www.filmfestival.gr